

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 360/2021
10.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., општина ..., ВВ из ..., ГГ из ..., општина ..., ДД из ..., општина ..., ЂЂ из ..., општина ... и ЕЕ из ..., општина ..., чији је заједнички пуномоћник Биљана Вукосављевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужилаца ББ и ЂЂ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2841/19 од 10.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 10.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца ББ и ЂЂ изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2841/19 од 10.07.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2841/19 од 10.07.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужилаца ББ и ЂЂ и потврђена пресуда Вишег суда у Чачку П 2156/18 од 26.03.2019. године у делу којим је одбијен, као неоснован, тужбени захтев ових тужилаца да се утврди да је Закључком Владе РС 05. бр.401-161/2008-1 од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина (Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље), повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација ратних војних резервиста са пребивалиштем у општинама које нису наведене у Закључку Владе РС бр. 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године, а тиме и ових тужилаца као учесника рата 1999. године и обавезани ови тужиоци да туженој на име трошкова поступка исплате износ од по 857,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован захтев тужилаца ББ и ЂЂ за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци ББ и ЂЂ су благовремено изјавили ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014,

87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП) Врховни касациони суду је оценио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у време ратног стања 1999. године мобилисани за учешће у рату у временском периоду од 24.03.1999. године до 25.06.1999. године при ВП „...“ ... где су били запослени и за то време примали уобичајену зараду.

Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године прихваћена је информација о потреби обезбеђења средстава остварених у поступку приватизације за исплату помоћи неразвијеним општинама наведеним у том акту, и њиховој расподели по критеријумима које сачине заједничке комисије састављене од представника локалне самоуправе и штрајкачких одбора ратних војних резервиста са пребивалиштем на територији тих општина. Право на добијање новчане помоћи, по том Закључку, стиче сваки ратни војни резервиста из означених општина који достави правноснажну пресуду донету на основу одрицања од тужбеног захтева пред надлежним судовима против Републике Србије, ради исплате накнаде, као и писмену изјаву да нема даљих потраживања по том основу према држави. Наведени Закључак Влада Републике Србије је донела у складу са Споразумом од 11.01.2008. године који је закључила са штрајкачким одборима ратних војних резервиста Куршумлије, Блаца, Бојника, Лебана, Житорађе, Дољевца и Прокупља.

Тужиоци свој захтев заснивају на чињеници да су учествовали у рату, као и резервисти у неразвијеним општинама.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су одбили, као неосноване, тужбене захтеве тужилаца за утврђење дискриминације, јер тужиоци нису припадали резервном саставу Војске Југославије, већ су у време ратних сукоба били ангажовани као запослени у ВП „...“ ...

Забрана дискриминације по било ком основу прописана је одредбом члана 21. Устава Републике Србије, уз ограничење да се дискриминацијом не сматрају посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица које су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима. Општа забрана дискриминације предвиђена је и чланом 1. Протокола 12. уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Пребивалиште је, уз држављанство и лично име, атрибут сваког физичког лица. Због тога неоправдано прављење разлике по том основу представља дискриминацију у поступању супротно наведеним одредбама Европске конвенције и Устава Републике Србије.

Чланом 7. став Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“ 43/94, 74/99) који се примењивао у време рата у СРЈ, прописано је да се Војска Југославије састоји од сталног и резервног састава, да стални састав Војске чине професионални припадници Војске и војници на служењу војног рока, а да резервни састав Војске

Србије чине резервни официри, резервни подофицири и војници у резерви, те да се резервни састав Војске дели на активну и пасивну резерву. Тачком 1. Закључка Комисије која је сачињавала критеријуме за доделу новчане помоћи војним резервистима из 1999. године, наведено је да право на новчану помоћ у износу од 100% дневнице имају сви војни резервисти, а тачком 4. је наведено да немају право на новчану помоћ следеће категорије лица, и то активна војна лица, тада и сада у Војсци, припадници ОУП-а и резервног састава ОУП-а и лица која су накнаду по овом основу остварила и наплатила у судским и другим поступцима.

Изјављеном ревизијом, по налажењу Врховног касационог суда, неосновано се указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, и по оцени Врховног касационог суда, имајући у виду одредбе Закона о Војсци Југославије, у којима се наводи састав Војске Југославије, те Закључак Комисије која је сачињавала критеријуме за доделу новчане помоћи војним резервистима из 1999. године, а у којем је наведено ко има право на новчану помоћ, правилно нижестепени судови закључују да тужиоци не спадају у групу лица која би имала право на наплату ратних дневница, јер су у периоду ратних дејстава 1999. године на подручју ратних дејстава били ангажовани као запослени у ВП „...“ ..., а не као ратни војни резервиста на које се наведени Закључак односи.

Стога се неосновано ревизијом тужилаца указује да је погрешно примењено материјално право, с обзиром да тужиоци не спадају у круг лица којима по наведеном Правилнику припада право на исплату ратних дневница, јер нису учествовали у рату као ратни војни резервисти, због чега поступањем тужене према тужиоцима није извршена дискриминација у односу на место пребивалишта због неисплате ратних дневница на начин на који је то право признато резервистима из наведених неразвијених општина сагласно наведеном Споразуму.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић